

دایره تحصیلات تکمیلی

رساله سطح ۳

رشته: تفسیر و علوم قرآن

عنوان:

راهکارهای مقابله با جنگ نرم

در قرآن و سنت

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین حمیدیان

نگارنده:

نسرین روحانی

سال ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحميديه

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا يَبْلُغُ مِدْحَتُهُ الْقَائِلُونَ وَلَا يُحْصَى نِعْمَاهُ الْعَادُّونَ وَلَا يُؤَدَّى حَقُّهُ
الْمُجْتَهِدُونَ. أَحْمَدُهُ اسْتِثْمَاماً لِنِعْمَتِهِ وَاسْتِسْلَاماً لِعِزَّتِهِ وَاسْتِعْصَاماً مِنْ مَعْصِيَتِهِ.

تقدیم به پدر، مادر و همسر عزیزم

و به تمام آزاد مردانی که نیک می اندیشند و عقل و منطق را پیشه خود نموده و جز رضای الهی و پیشرفت و سعادت جامعه، هدفی ندارند.

دانشمندان، بزرگان، و جوانمردانی که جان و مال خود را در حفظ و اعتلای این مرز و بوم فدا نموده و می نمایند.

تشکر و قدردانی

شکر و سپاس خدای متعال را که سرچشمه حکمت ها و سرمنشأ همه علوم و دانشهاست. شکر که مرا در ادای این مهم یاری فرمود و امید که بتوانم حق این نعمت را به جای آورم. اکنون که این تحقیق به انجام رسیده وظیفه‌ی خود می‌دانم که از همه‌ی کسانی که در انجام آن، حقیر را یاری نمودند، تشکر نمایم.

پیش از همه، خاضعانه‌ترین سپاس و قدردانی را خدمت همسر مهربان و بزرگوارم و فرزندانم تقدیم می‌دارم که در همه‌ی مراحل زندگی با ایثار و محبت بی‌پایانشان باوجود مشکلات بی‌شمار، راه را برای پیشرفت و سربلندی بنده هموار نموده‌اند. از درگاه پروردگار بزرگ، سلامت و طول عمر، بهروزی و کامروایی را برای ایشان مسئلت دارم و امیدوارم تا پایان عمر قدردان زحماتشان در کلام و عمل باشم. بدین وسیله مراتب سپاس خود را به استاد محترم راهنما، جناب حجت الاسلام آقای دکتر حمید حمیدیان ابراز می‌دارم و برای ایشان موفقیت و طول عمر با عزت آرزو می‌نمایم.

از دوست گرانقدرم، سرکار خانم معصومه بحیرایی که با در اختیار قرار دادن تجربیات ارزنده‌شان، بنده را در انجام تمام مراحل این تحقیق یاری رساندند و از هیچ لطفی به اینجانب کوتاهی ننمودند، کمال تشکر و قدر دانی را دارم. امیدوارم در تمام مراحل زندگی در سایه‌ی عنایت حضرت حق، همچون امروز، موفق و مایه‌ی سرافرازی و افتخار باشند.

نسرین روحانی

۵-۲. پیشنهادها

- ۱- نیروی انسانی عنصر اساسی در مقابله با جنگ نرم است و همچنین نقش مؤثری در پیشرفت جوامع دارد ولی برنامه‌های آموزشی «علوم انسانی» مبتنی برآموزه‌های غربی است، جا دارد در جریان تحقیقات منظم و هدفمند به این گونه مباحث در آموزه‌های دینی پرداخته شود.
- ۲- درحوزه میراث ارزشمند دفاع مقدس و شهدا و کاربرد آن‌ها درتعلیم و تربیت نسل نو زمینه تحقیق وجود دارد .
- ۳- جنگ نرم و شیوه‌های برخورد دشمنان و همچنین راه‌های غلبه و پیروزی بر آن از مباحث نوینی است که تحقیق عالمانه و گسترده‌ای را می‌طلبد، و زمینه کاروپژوهش در این موضوع بسیار وجود دارد.

فهرست منابع

- ۱- قرآن (ترجمه محمد محمدی فولادوند)
- ۲- نهج البلاغه (ترجمه محمد دشتی)
- ۳- نهج البلاغه (للمصباحی صالح)، فیض الاسلام، چاپ اول، قم، ۱۴۱۴ ق.
- ۴- آخوندی، مصطفی، و دیگران، جنگ نرم در قرآن و سنت، انتشارات زمزم، قم، اول، ۱۳۹۲ ش.
- ۵- ابن ابی الحدید، محمد ابوالفضل ابراهیم، شرح نهج البلاغه، داراحیاء التراث الاسلامی، دوم، بیروت، ۱۹۶۷ م.
- ۶- ابن بابویه، محمد بن علی، أمالی، ترجمه محمد باقر کمره ای، تهران، ۱۳۷۶ ش.
- ۷- ابن بابویه، محمد بن علی، الخصال، ۲ جلد، مصحح: علی اکبر غفاری، اول، انتشارات اسلامی، قم، ۱۳۶۲
- ۸- ابن بابویه، محمد بن علی، عیون اخبار الرضا علیه السلام، منشورات اعلمی، تهران ۱۳۹۰ ه. ق.
- ۹- ابن منظور، لسان العرب، داراحیاء التراث العربی، چ اول، بیروت، ۱۴۰۸ ق.
- ۱۰- ابن هشام، عبد الملک، السیره النبویه، یک جلد، بیروت، لبنان، ۱۴۰۷ ه. ق.
- ۱۱- احمدی میانجی، شیخ علی، مکاتیب الرسول، ۴ جلد، چاپ اول، قم، ۱۳۷۷ ش
- ۱۲- ایروانی، جواد، اخلاق اقتصادی از دیدگاه قرآن و حدیث، چاپ اول، مشهد، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ۱۳۸۴ ش.
- ۱۳- البرقی، ابی جعفر احمد بن محمد بن خالد، المحاسن، دارالکتب الاسلامیه، قم، بی تا.
- ۱۴- تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، تصنیف غرر الحکم و درر الکلم، مکتب الاعلام الاسلامی، قم، ۱۳۶۶.
- ۱۵- تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، غرر الحکم و درر الکلم، تحقیق سید مهدی رجایی، دارالکتب

الاسلامی، دوم، قم، ۱۴۱۰ق.

۱۶- جوادی آملی، عبد الله، تفسیر تسنیم، ۳۷ جلد (تاکنون)، نشر اسراء، قم.

۱۷- حرّانی، ابن شعبه، تحف العقول عن آل الرسول، تحقیق علی اکبر غفاری، جامعه مدرسین، دوم، قم، ۱۳۶۳ش.

۱۸- حرّ عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، مؤسسه آل البيت، اول، قم، ۱۴۰۹ق.

۱۹- حمیری، عبدالله بن جعفر، قرب الإسناد (ط- الحدیثه)، ج، بی جا، بی تا.

۲۰- دیلمی، حسن بن ابی الحسن، ارشاد القلوب إلى الصواب، رضی، قم، ۱۴۱۲ق.

۲۱- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، المفردات فی غریب القرآن، چاپ اول، قم، دفتر نشر نوید اسلام، ۱۳۸۷ش..

۲۲- زمخشری، محمود بن عمر، ۴ جلد، دار الكتاب العربی، بیروت، بی تا.

۲۳- ستوده، امیر رضا، پایه پای آفتاب، نشر پنجره، چاپ سوم، ۱۳۸۲ش.

۲۴- شیدائیان حسین، قدرت اسلام و جنگ نرم در اندیشه امام خمینی، قم، پژوهشکده تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۲ش.

۲۵- صحیفه امام، مجموعه آثار امام خمینی، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام، چاپ اول، ۱۳۷۸.

۲۶- صفایی حائری، علی، فقر و انفاق، مؤسسه لیلہ القدر، قم، ۱۳۸۱ش.

۲۷- طباطبایی، محمدحسین، المیزان، ترجمه محمدباقر موسوی همدانی، ۲۰ج، چاپ پنجم، قم، دفتر انتشارات تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴ش.

۲۸- طبری، ابی جعفر بن جریر، تاریخ طبری، تحقیق محمد ابو الفضل ابراهیم، دارالمعارف، اول، قاهره، ۱۹۶۳م.

۲۹- طبرسی، احمد بن ابی طالب، الاحتجاج، مؤسسه الاعلمی، مؤسسه اهل البيت، بیروت، ۱۴۰۱ق.

- ۳۰- طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، دارالمعرفه، اول، بیروت، ۱۴۰۶ه.ق.
- ۳۱- طریحی، شیخ فخر الدین، مجمع البحرین، ج ۱، مکتب المرتضویه، تحقیق سید احمد حسینی، چ سوم، تهران، ۱۳۷۵ش.
- ۳۲- العروسی الحویزی، عبدعلی بن جمعه، نور الثقلین، انتشارات اسماعیلیان، قم، ۱۴۱۵ه.ق.
- ۳۳- فیض کاشانی، ملا محسن، تفسیر صافی، تحقیق حسین اعلمی، انتشارات الصدر، دوم، تهران ۱۴۱۵ه.ق.
- ۳۴- قرائتی، محسن، تفسیر نور، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، چ یازدهم، تهران، ۱۳۸۳ش.
- ۳۵- قرائتی، محسن، دور‌نمایی از فلسفه خمس و زکات، درس‌هایی از قرآن، تهران، ۱۳۸۲ش.
- ۳۶- قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۷ (۳مجلد)، دارالکتب الاسلامیه تهران، چ ششم، ۱۳۷۱ش.
- ۳۷- کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، الکافی، تحقیق علی اکبر غفاری و محمد آخوندی، دارالکتب الاسلامیه، چ چهارم، تهران، ۱۴۰۷ق.
- ۳۸- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، الوفاء، چ دوم، بیروت، ۱۴۰۳ق.
- ۳۹- مجلسی، محمد باقر، مرآة العقول فی شرح اخبار آل الرسول، تحقیق هاشم رسولی محلاتی، دارالکتب الاسلامیه، چاپ دوم، تهران، ۱۴۰۴ق.
- ۴۰- محمدی ری شهری، محمد، دانشنامه امام حسین «ع»، ۱۴ج، دارالحديث، دوم، قم، ۱۳۸۸ش.
- ۴۱- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه حمیدرضا شیخی، ۱۴ج، دارالحديث، قم، ۱۳۸۵ش.
- ۴۲- مصباح یزدی، محمد تقی، اخلاق در قرآن، ۳ج، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی «ره» چ ششم، ۱۳۹۱ش.
- ۴۳- مطهری، مرتضی، انسان و ایمان، صدرا، سی ام، تهران، ۱۳۸۹ش.

۴۴- مطهری مرتضی، نهضت‌های اسلامی در صد سال اخیر، صدرای، بی تا، بی جا.

۴۵- مطهری، مرتضی، نظری به نظام اقتصادی اسلام، صدرای، تهران، ۱۳۹۱ ش.

۴۶- معین محمد، فرهنگ فارسی، انتشارات امیر کبیر، چ اول، تهران، ۱۳۴۵ ش.

۴۷- مکارم شیرازی، ناصر، و دیگران، تفسیر نمونه، چاپ بیست و پنجم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۲ ش.

۴۸- منصوری، خلیل، دانشنامه موضوعی قرآن، مرکز فرهنگ و معارف قرآنی، مجموعه مقالات، فروردین ۱۳۹۴.

۴۹- نجفی، محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام، تحقیق علی آخوندی، دارالاحیاء التراث العربی، هفتم، بیروت، ۱۹۸۱ م.

۵۰- نوری طبرسی، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، مؤسسه آل البيت [لاحیاء التراث، اول قم، ۱۴۰۷ ق.

۵۱- هاشمی رفسنجانی، اکبر، و همکاران، تفسیر راهنما، دفتر تبلیغات اسلامی، دوم، قم، ۱۳۷۶ ش.

۵۲- الهاللی، سلیم بن قیس، اسرار آل محمد، ترجمه اسماعیل انصاری، نشر معارف اسلامی، قم، ۱۴۱۳ ه.ق، ۱۳۷۱ ش.

۵۳- ناتوی فرهنگی و براندازی نرم، مجموعه مقالات پژوهشکده تحقیقات اسلامی، نشر زمزم هدایت.

نرم افزار

۱- جامع التفاسیر مرکز تحقیقات علوم اسلامی

۲- جامع الاحادیث مرکز تحقیقات علوم اسلامی

۳- مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی پایگاه پرسمان قرآن .

۴- مؤسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان.